

Ranná šou s Juniorom a Marcelom	2
Rozhlas, Ranná šou s Juniorom a Marcelom, 28. 11. 2022, 5:30	
Noc na urgente či skutočná operácia: Medici a budúce sestry zažili, ako funguje reálna nemocnica	3
Online, procare.sk, 28. 11. 2022, 9:21	
Botanickú záhradu v Tatranskej Lomnici zazimovali, rastliny začnú opäť vysádzať na jar	5
Online, spis.korzar.sme.sk, 28. 11. 2022, 12:29	
Tatranskú botanickú záhradu pripravili na zimu, vysádzať začnú na jar	6
Online, cestovanie.pravda.sk, 28. 11. 2022, 12:30	
Mozaika Východu	7
Rozhlas, Mozaika Východu, 28. 11. 2022, 14:05	
Jesenná ITAPA 2022: Nabitý program a rekordný počet spíkrov z a Digitálnej koalície	8
Online, itas.sk, 28. 11. 2022, 14:05	
Medici sa pýtajú štátu, ako chce zvládnuť vyššie počty študentov, keď nestíhajú učiť ani ich	12
Online, dennikn.sk, 28. 11. 2022, 14:42	
Bardejovský šachový klub v prvej trojke	14
Online, ahoj.tv, 28. 11. 2022, 19:31	
KTO JE KTO advokáti na Slovensku	15
Tlač, Denník SME - príloha, 29. 11. 2022	
ADAM GYÖRI: OČARILA MA CHIRURGIA	17
Tlač, Zvolensko-Podpolianske noviny, 29. 11. 2022	
Medici neveria, že školy zvládnu viac študentov	19
Tlač, Denník N, 29. 11. 2022	

Ranná šou s Juniorom a Marcelom [↗](#)

☐ 28. 11. 2022, 5:30, Relácia: **Ranná šou s Juniorom a Marcelom**, Stanica: **FUN Rádio**, Vydavateľ: **FUN MEDIA, s.r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **22 695 GRP: 0,50 OTS: 0,01 AVE: 49786 Eur**

[strojový prepis] ... *dobre. Dáma 1959 rok 1959. Čo sa odohralo? Pole dnes má výročie a **univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** otvorili. Áno, v Košiciach je napríklad okrem iného Asada aj okrem tejto univerzity aj najväčšia zoológická, napríklad v strednej Európe. Ak sa jej alebo naozaj taká menej. A najstarší maratón v Európe dosahujeme 99. ročník alebo trebárs najdlhšie...*

Noc na urgente či skutočná operácia: Medici a budúce sestry zažili, ako funguje reálna nemocnica [↗](#)

📅 28. 11. 2022, 9:21, Zdroj: procare.sk [↗](#), Autor: Matúš Zachar, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 6 563 GRP: 0,15 OTS: 0,00 AVE: 519 Eur

Asistencia pri skutočnej operácii, reálny pôrod či starostlivosť o pacientov v najkritickejšom stave – aj toto zažili medici a budúce sestry počas Jesenného kempu. Dvadsiatka vybraných študentov zo slovenských a českých fakúlt strávila dva dni vo vranovskej a v humenskej nemocnici, kde si vyskúšali prípravu na svoje budúce povolanie a zažili, ako funguje reálna nemocnica. V rámci nej strávili aj nočnú službu na urgentnom príjme. Tradičný Letný kemp medikov tento rok nahradil Jesenný kemp medikov a budúcich sestier, ktorí si počas štyroch dní prvýkrát vyskúšali dôležitosť ich vzájomnej spolupráce. V tímoch vypracovali aj súťažné zadanie a piati víťazní študenti si domov odniesli odmenu.

„Náš tradičný Letný kemp medikov sme sa tento rok rozhodli vymeniť za Jesenný kemp medikov a budúcich sestier. Aj tentokrát chceme študentom medicíny a už aj ošetrovateľstva povedať viac o trendoch v zdravotníctve a rovnako si chceme vypočuť ich názory a zistiť, aké sú ich priority. Hlavne im ale dávame priestor stretnúť sa s disciplínami, ku ktorým sa možno počas štúdia ani nedostanú a tiež im chceme ukázať, ako funguje reálna nemocnica. Práve v nej je pre poskytovanie kvalitnej zdravotnej starostlivosti kľúčová spolupráca lekára a sestry. Chceme poukázať na dôležitosť tejto spolupráce, a preto sme tento rok medikov a budúce sestry spojili,“ povedal Radoslav Čuha, generálny riaditeľ siete ProCare a Svet zdravia.

Jesenného kempu sa zúčastnilo 20 študentov zo slovenských a českých lekárskejších fakúlt aj z fakúlt zdravotníctva a ošetrovateľstva. Z nich sa vytvorili 4 kombinované tímy medikov a budúcich sestier.

„Študenti, ktorí sa tohtoročného kempu zúčastnili dokázali, že chcú robiť okrem štúdia aj niečo navyše, že sú pre svoju budúcu prácu zameraní a majú o ňu skutočný záujem. Záleží nám na tom, aby títo mladí ľudia videli, že aj v regionálnych nemocniciach sa dá robiť kvalitná medicína a že za prácou nemusia odchádzať do zahraničia. Počas týchto dní sme spoznali 20 ambiciózných ľudí a my sme radi, že sme ich zariadenosť mohli podchytiť a umožnili sme im prax v reálnych nemocniciach,“ dodala Soňa Sodoma Lacušková, riaditeľka pre ľudské zdroje spoločnosti ProCare a Svet zdravia.

V praxi si vyskúšali, ako funguje reálna nemocnica

Počas štyroch dní na študentov čakala stáž, odborné workshopy a prednášky. Z hotela v Humennom skoro ráno vyrážali do humenskej a vranovskej nemocnice, kde už o 8.00 h začínali pracovať na jednotlivých oddeleniach. Navštívili chirurgické oddelenie, gynekologicko-pôrodnické oddelenie, oddelenie multiodborovej a intenzívnej starostlivosti, operačné sály a nakoniec strávili nočnú službu na urgentnom príjme.

V rámci jednotlivých oddelení si napríklad vyskúšali „asistenciu“ pri operácii totálnych endoskopických protéz, na gynekológii boli pri skutočnom pôrode a laparoskopických operáciách. Pozreli si tiež, ako sa treba starať o kriticky chorých pacientov, na kuracích

stehných si vyskúšali chirurgické šitie rán a na figuríne sa naučili sa, ako správne resuscitovať pacienta. Medici absolvovali aj lekárske vizity a budúce sestry si napríklad vyskúšali prípravu sterilného stolíka či preväz dekubitov. Vo večerných hodinách študentov čakali prednášky na rôzne témy a tímová práca na zadaniach.

Tímy aj súťažili

Počas posledného dňa medici a budúce sestry vo svojich tímoch (žltý, modrý, červený, zelený) odprezentovali súťažné zadanie, na ktorom po večeroch pracovali. Na svojej ceste k povolaniu lekára a sestry vstrebávajú rôzne podnety zo školy, stáží či odbornej praxe. Čo by ste naordinovali novému zdravotníctvu okrem financií? Čo by ste naordinovali tomuto tímu? Odpoveďami na tieto otázky sa zaoberali pri spracovávaní zadania, ktoré nakoniec predstavili vedeniu siete ProCare a Svet zdravia a vedeniu nemocníc. Hodnotiacia komisia sa nakoniec zhodla, že najlepším tímom sa stal zelený tím.

Počas uplynulých pandemických rokov sa medici a budúce sestry učili skôr za notebookmi a lavicami ako v reálnych nemocniciach. Akcie ako Jesenný kemp im dávajú aj možnosť dohnať aspoň trochu zameškaného času.

„Dlhšie som sa rozhodovala, či sa na Jesenný kemp prihlásim, alebo nie. Po týchto štyroch dňoch rozhodne neľutujem. Nadobudli sme nové vedomosti, ale hlavne sme získali prax, ktorá je pre náš odbor veľmi podstatná. Byť reálne pri pacientoch, vidieť všetky teoretické veci aj v praxi, môcť si ich vyskúšať a môcť sa pýtať skúsených odborníkov, to sú pre nás veľmi cenné skúsenosti, z ktorých budeme ešte dlho čerpať. Nehovoriac o tom, že sme tu našli nových priateľov a už teraz sme si vyskúšali dôležitosť spolupráce medzi lekárom a sestrou,“ povedala Katarína Hrabčáková, študentka piateho ročníka JLF v Martine.

„Veľmi sa teším, že sme mali možnosť vyskúšať si spoluprácu v tíme, ešte k tomu veľmi dôležitú spoluprácu s medikmi. Spoznala som tu skvelých ľudí, ale najmä som sa naučila nové a zaujímavé veci a získala ďalšie praktické skúsenosti. Najviac sa mi páčila práca na neonatológii a práve preto možno po tejto skúsenosti povedú moje kroky týmto smerom,“ dodala Viktória Capová, študentka druhého ročníka FZO PU v Prešove.

Fakty o Jesennom kempe medikov a budúcich sestier 2022:

Kemp je určený pre študentov lekárskech fakúlt 3.-5. ročníka a pre študentov fakúlt zdravotníctva a ošetrovateľstva od 2. ročníka. Termín konania akcie bol od 23. do 26. novembra. Miesto konania – Humenné, Hotel Karpatia. Odborná časť sa uskutočnila v nemocniciach Svet zdravia v Humennom a vo Vranove nad Topľou. Študenti absolvovali prax na oddeleniach: OAMIS, OAIM, chirurgické oddelenie, gynekologicko-pôrodnické oddelenie, operačné sály, urgentný príjem. Maximálna kapacita účastníkov je 20 študentov. Účasť na Jesennom kempe medikov a budúcich sestier je BEZPLATNÁ. Účastníci akcie získavajú certifikát o absolvovaní odbornej stáže. Študenti prišli zo slovenských aj českých lekárskech fakúlt. Zastúpenie mali LF UK Praha (2 účastníci), LF UK Bratislava (2 účastníci), JLF Martin (7 účastníkov), FSVZ

Nitra (2 účastníci), LF **UPJŠ** Košice (4 účastníci), LF MUNI Brno (1 účastník), FZO PU Prešov (1 účastník), FZ KU Ružomberok (1 účastník).

Autor: Matúš Zachar

Botanickú záhradu v Tatranskej Lomnici zazimovali, rastliny začnú opäť vysádzať na jar [📄](#)

📅 28. 11. 2022, 12:29, Zdroj: spis.korzar.sme.sk 📄, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 18 158 GRP: 0,40 OTS: 0,00 AVE: 768 Eur

Desiatky semienok z nej pošlú do sveta.

Tatranská botanická záhrada (10 fotografií)

TATRANSKÁ LOMNICA. Expozíciu tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici už zazimovali.

Semienka v črepníkoch prežijú zimu v pareniskách, do jednotlivých alpín ich presadia počas jari.

Vzácné druhy tatranskej flóry budú môcť záujemcovia obdivovať v botanickej záhrade po prestávke na budúci rok v máji.

Semienka poputujú do sveta

Časť vyzbieraných semien však putuje spod Tatier aj do sveta.

Ako ďalej informovala Správa Tatranského národného parku (TANAP), ide o súčasť programu medzinárodnej výmeny semien, do ktorého je zapojená aj Botanická záhrada **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Na zozname sa v roku 2022 ocitlo celkovo 246 vzoriek, z nich 58 pochádzalo práve z tatranskej expozície.

Vyzbierané semienka v tatranskej botanickej záhrade ochránia počas zimnej sezóny sklíčka, ktoré zabránia predovšetkým ich vyplaveniu zo zeme pri výdatných dažďoch.

„Sneh a mráz im neprekážajú. Práve naopak. Semienka potrebujú, aby premrzli, presne tak ako v prírode,“ uviedli z TANAP-u.

V prvom rade treba zachovať genofond

Zamestnanci botanickej záhrady na jar rastlinky popikujú, teda rozsadia, aby mali dostatok miesta, chrániť ich musia aj pred ostrým jarným slnkom.

Keď nadíde ten správny čas, rastlinky presadia do jednotlivých alpín.

„Semienka vysievame s tým zámerom, aby sme rastlinky mohli vysadiť v záhrade. Prvoradé je totiž zachovanie genofondu,“ zdôraznila vedúca expozície Janka Černická.

Počas uplynulej štvormesačnej sezóny mohli návštevníci expozície v Tatranskej Lomnici na ploche 3,2 hektára v ôsmich vápencových a žulových alpínach a mokradiach obdivovať viac ako 330 druhov bylín a drevín.

Medzi ne patrilo rastlinstvo podhorských lúk, lesný podrast i vegetácia alpínskeho a subniválneho stupňa.

Autor: SITA

Tatranskú botanickú záhradu pripravili na zimu, vysádzať začnú na jar [↗](#)

📅 28. 11. 2022, 12:30, Zdroj: cestovanie.pravda.sk [↗](#), Vydavateľ: OUR MEDIA SR a. s., Autor: SITA, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 7 439 GRP: 0,17 OTS: 0,00 AVE: 547 Eur

Expozíciu tatranskej prírody v Tatranskej Lomnici už zazimovali. Semienka v črepníkoch prežijú zimu v pareniskách, do jednotlivých alpín ich presadia počas jari. Vzácné druhy tatranskej flóry budú môcť záujemcovia obdivovať v botanickej záhrade po prestávke na budúci rok v máji. Časť vyzbieraných semien však putuje spod Tatier aj do sveta.

Ako ďalej informovala Správa Tatranského národného parku (TANAP), ide o súčasť programu medzinárodnej výmeny semien, do ktorého je zapojená aj Botanická záhrada **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Na zozname sa v roku 2022 ocitlo celkovo 246 vzoriek, z nich 58 pochádzalo práve z tatranskej expozície.

Vyzbierané semienka v tatranskej botanickej záhrade ochráni počas zimnej sezóny sklíčka, ktoré zabráni predovšetkým ich vyplaveniu zo zeme pri výdatných dažďoch. „Sneh a mráz im neprekážajú. Práve naopak. Semienka potrebujú, aby premrzli, presne tak, ako v prírode,“ uviedli z TANAPu.

Zamestnanci botanickej záhrady na jar rastlinky popikírujú, teda rozsadia, aby mali dostatok miesta, chrániť ich musia aj pred ostrým jarným slnkom. Keď nadíde ten správny čas, rastlinky presadia do jednotlivých alpín, vybrané druhy si počas sezóny môžu návštevníci expozície aj kúpiť.

„Semienka vysievame s tým zámerom, aby sme rastlinky mohli vysadiť v záhrade. Prvoradá je totiž zachovanie genofondu, na predaj ponúkame len prebytky,“ zdôraznila vedúca expozície Janka Černická.

Počas uplynulej štvormesačnej sezóny sa expozíciou v Tatranskej Lomnici prešlo celkovo 13 600 návštevníkov, čo je o 2 610 viac ako minulú sezónu. Na ploche 3,2 hektára mohli v ôsmich vápencových a žulových alpínach a mokradiach obdivovať viac ako 330 druhov bylín a drevín, počnúc rastlinstvom podhorských lúk cez lesný podrast až po vegetáciu alpínskeho a subniválneho stupňa.

Autor: SITA

Mozaika Východu [🔗](#)

📅 28. 11. 2022, 14:05, Relácia: **Mozaika Východu**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia**

Slovenska, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: **11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 5921 Eur**

[strojový prepis] ... vám prajeme príjemné popoludnie. Počúvate Rádio Regina východ na 28. november, teda na dnes pripadá 63. výročie založenia **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. A zaujímavú je udalosť a vznik tlačiarne pre nevidiacich v Levoči pod názvom Slovenska slepecká tlač. V roku 1948. Toľko krátky pohľad do našej minulosti a teraz skok do blízkej budúcnosti...

Jesenná ITAPA 2022: Nabitý program a rekordný počet spíkrov z a Digitálnej koalície [🔗](#)

📅 28. 11. 2022, 14:05, Zdroj: [itas.sk](https://www.itas.sk) [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 77 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 49 Eur

Novinky Odborné články 28.11.2022

Jesenná ITAPA 2022: Nabitý program a rekordný počet spíkrov z ITAS a Digitálnej koalície

Začína sa najväčšia IT konferencia na Slovensku, ITAS bude mať zastúpenie v niekoľkých diskusných paneloch. Súčasťou bude aj špeciálny večer Digitálnej koalície, ktorý sa začína v stredu podvečer.

13:15 Energetická kríza dnes a zajtra

Je energetická kríza spôsobená iba konfliktom na Ukrajine? Ako je možné ju riešiť okamžite tzv. krátkodobými opatreniami a aké sú dlhodobé opatrenia na to, aby sme boli ako Európa odolná voči nedostatku energetických komodít aj do budúcnosti?

Moderuje: Marta Jančkárová

Diskutovať budú:

Peter Blaškovič, Národná vodíková asociácia

Norbert Kurilla, environmentálny diplomat a ekonóm

Martin Dudák, SPP

Peter Baláž, HUAWEI

Michal Chudý, ITAS

15:40 Transformácia priemyslu

Buď sa podniky prispôbia novej informačnej spoločnosti alebo zaniknú. Čo však vlastne znamená digitálna transformácia priemyslu? Aká je situácia a aké sú výzvy?

Moderuje: Roman Bomboš

Diskutovať budú:

Artur Bobovnický, SIEA

Emil Fitoš, ITAS

Marwan Oghli, TACHYUM

Stanislav Kučera, ACCENTURE

Juraj Rumanovský, FORTINET

8:30 K lepšiemu štátu...

Aká je cesta k moderne spravovanej krajine s efektívnymi službami, vysokou mierou zapojenia občanov a využívaním dát pri rozhodovaní? Aké sú trendy vývoja modernej verejnej správy? Ako sú na tom iné krajiny?

Moderuje: Zuzana Kovačič Hanzelová

1on1: Veronika Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie

S prezentáciou Digitálna transformácia verejnej správy – čo od nej máme očakávať vystúpi viceprezident ITAS Pavol Frič.

14:30 Čo môže ponúknuť slovenské AI?

Lídri slovenskej umelej inteligencie prezentujú zaujímavé projekty, spolupráce, riešenia z oblasti umelej inteligencie.

Moderuje: Gabriel Galgóci

Diskusia a prehľad projektov:

Matej Pecháč, TACHYUM

Zuzana Rábeková, FEI STU

Emil Fitoš, AISlovakIA

Tomáš Vinař, Univerzita Komenského v BA

Ivana Budinská, SAV

15:50 Nákup v štátnom IT

Moderuje: Xénia Makarová, Nadácia Zastavme korupciu

Diskutovať budú:

Jozef Graňačka, Slovensko IT

Erik Hevesi, MIRRI

Emil Fitoš, ITAS

Peter Kubovič, Úrad verejného obstarávania SR

Marián Marek, ITAS

16:40 Prečo je ťažké stať sa dobrým?

Slovensko v medzinárodnom porovnaní DESI sústavne zaostáva. Skúsili sme investovať veľké prostriedky. Nepomohlo. Riadenie sa centralizovalo, no aj tak nevidíme žiaden dramatický posun. Čo robíme zle?

Moderuje: Zuzana Kovačič Hanzelová

Diskutovať budú:

Ján Hargaš, MIRRI

Emil Fitoš, ITAS

Peter Kulich, Slovensko.Digital

18:00 Večer Digitálnej koalície pri príležitosti piateho výročia jej činnosti – Skills4Future

Keynotes so zhodnotením práce Digitálnej koalície a vízia do budúcnosti + panelová diskusia 5 rokov s Digitálnou koalíciou a ideme ďalej?

Moderuje: Dorothy Sabová

Hostia:

Veronika Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie

Ingrid Brocková, štátna tajomníčka, MZVEZ SR

Juraj Káčer, štátny tajomník, MPSVaR SR

Veronika Gmiterko, generálna tajomníčka služobného úradu, MF SR

Patrik Kováč, riaditeľ odboru, Odbor efektívna verejná správa a digitalizácia, NIKA

Monika Uhlerová, prezidentka, Konfederácie odborových zväzov

Roman Baranovič, poradca ministra, MŠVVaŠ SR

Mário Lelovský, predseda predsedníctva, Digitálna koalícia

Lucia Dítěťová, riaditeľka a špecialistka, Trexima

18:45 Odovzdávanie ocenení Digitálna jednotka a slávnostné prijatie nových členov Digitálnej koalície

Moderuje: Dorothy Sabová

Hostia:

Veronika Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie

Mário Lelovský, predseda predsedníctva Digitálnej koalície

Andrej Bederka, tajomník Digitálnej koalície

TBA

8:30 Ľudský kapitál: to najcennejšie, čo dnes (ne)máme

Úzkym hrdlom inovácií, či digitálnej transformácie sú ľudské zdroje. Pretože aj tie najlepšie plány na konci dňa stoja na tom, či ich budú realizovať schopní ľudia. Neklamme si, situácia sa prudko zhoršuje. Čo s tým budeme robiť?

Moderuje: Katrin Lengyelová

ONLINE príhovor: Werner Stegg, člen expertného tímu výkonnej podpredsedníčky Európskej komisie Margrethe Vestager

Diskutovať budú:

Slavomír Partila, štátny tajomník, MŠVVaŠ SR

Juraj Káčer, štátny tajomník, MPSVaR SR

Ján Hargaš, štátny tajomník, MIRRI SR

Mário Lelovský, Digitálna koalícia

Peter Ferjančík, generálny tajomník služ. úradu, MZ SR

Martina Antošová, poradkyňa GT SÚ MZ SR

15:50 Ľudské zdroje pre kybernetickú bezpečnosť

Moderuje: Peter Matej, incident.sk

Diskutovať budú:

Ivan Makatura, Kompetenčné centrum SK-CERT

Martin Florián, MIRRI

Andrej Bederka, ITAS

Ivan Kotuliak, STU

Slavomír Partila, št. tajomník, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

10:30 Ako spojiť nespojiteľné – je to možné aj na Slovensku

Digitálna koalícia – návod na spoluprácu v oblasti digitálnych zručností a ITčkárov.

Moderuje: Lucia Kondáš

PRÍHOVORY: Päťročná bilancia Digitálnej koalície na Slovensku – vyhodnotenie aktivít a vytýčenie nových cieľov – Mário Lelovský, predseda predsedníctva Digitálna koalícia

Panel: Spolupráca a podpora aktivít Digitálnej koalície zo strany vlády

Diskutovať budú:

Mário Lelovský, predseda predsedníctva, Digitálna koalícia

Ján Hargaš, štátny tajomník MIRRI SR

Juraj Káčer, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Boris Sloboda, generálny riaditeľ sekcie fondov EÚ MPSVaR SR (v riešení)

Slavomír Partila, št. tajomník, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

11:10 Kľúčové projekty pomáhajú: Quo vadis, digitálna transformácia?

Moderuje: Lucia Kondáš

Národný projekt IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie zhodnotia Ján Kyselovič, generálny riaditeľ CVTI SR, rezort MŠVVaŠ SR a Dušan Šveda, IT Akadémia na **UPJŠ** v Košiciach. Národný projekt Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov predstaví Andrej Bederka, tajomník, Digitálna koalícia a Anton Jelenčiak, generálny riaditeľ MIRRI. Projekt IT Fitness test V4 2022 zhodnotí Mário Lelovský, predseda predsedníctva Digitálnej koalície, František Jakab, generálny riaditeľ Technicom TU KE a Roman Baranovič, poradca ministra, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

12:30 Sme pripravení na (digitálnu) budúcnosť?

Moderuje: Lucia Kondáš

Digitálne zručnosti a vzdelávanie pre pracovný trh: Mário Lelovský, predseda predsedníctva, Digitálna koalícia

Celý program konferencie nájdete TU.

Viac informácií + registrácia TU.

Medici sa pýtajú štátu, ako chce zvládnuť vyššie počty študentov, keď nestíhajú učiť ani ich 📄

📄 28. 11. 2022, 14:42, Zdroj: dennikn.sk 📄, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Veronika Folentová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 246 743 GRP: 5,48 OTS: 0,05 AVE: 2095 Eur

Jedným z krokov vlády na zlepšenie situácie v nemocniciach má byť aj prijatie väčšieho počtu slovenských študentov na úkor tých zo zahraničia. Medici však upozorňujú, že už dnes je ich výučba nedostatočná. Lekári na nich majú málo času, študenti na nich často čakajú, prípadne na ich cvičenia ani neprídu.

Denník N hovoril s Martinou a Frederikom – medikmi, ktorí chcú ostať pracovať v slovenských nemocniciach. Martina je šiestačka na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. „Rada by som pracovala v nemocnici, ideálne v nejakej, ktorá poskytuje starostlivosť na európskej úrovni,“ hovorí.

Frederik je študent piateho ročníka na Lekárskej [lock]fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Od začiatku akademického roka dostal štipendium od siete súkromných nemocníc. Výhodou je, že sa ľahšie dostane k absolvovaniu povinnej letnej praxe, ale aj to, že môže ísť na dobrovoľnú stáž podľa svojho výberu.

K podmienkam štipendia patrí povinnosť zamestnať sa v nemocnici v sieti na taký dlhý čas, ako štipendium poberal. „Takto si môžem vyskúšať, ako to v nemocnici funguje,“ hovorí. Štátne nemocnice takúto možnosť medikom neposkytujú, čo je podľa Frederika chyba.

Chcú, aby sa im viac venovali

Ak by Frederik mohol na štúdiu zmeniť jednu vec, chcel by kvalitnejšiu výučbu na cvičeniach a to, aby sa im vyučujúci viac venovali. Lepšie by bolo, ak by lekári v čase cvičení či stáží nemuseli riešiť pacientov a chod oddelenia, ale mohli by sa venovať predovšetkým vzdelávaniu študentov.

Martinu prekvapili už prijímačky. Na Lekársku fakultu sa dostala až na štvrtýkrát a vysvetľuje to tak, že sa nevie „bifľovať naspamäť“. Keď už sa na školu dostala, nečakala, že v prvých ročníkoch bude štúdium také teoretické.

Prečítajte si

Čo žiadajú lekári? Ponúka im vláda dost a nepreháňajú odborári svoj tlak? (otázky a odpovede)

Predtým študovala ošetrovateľstvo a dva roky chodila do nemocníc. Keď prišla na lekársku fakultu, na hodinách kreslili bunku a počítali príklady z chémie. „Necítila som sa ako na lekárskej fakulte, ale ako na nadstavbe gymnázia,“ hovorí.

Zlepšilo sa to v treťom ročníku, ktorý je zlomový, lebo študenti začínajú chodiť na praktickú výučbu do nemocníc. „Ale prišiel covid a to bola katastrofa,“ hovorí Martina. Ich škola sa zatvorila ako prvá, nemali výučbu ani kontakt s pacientmi.

„Veľa vyučujúcich si zvyklo na dištančnú formu a sami sa teraz pýtajú, či chceme mať seminár online,“ opisuje Martina. Mnohým jej spolužiaci sú s tým spokojní. „Mne to nevyhovuje vôbec, ale prehlasujú ma,“ hovorí.

Demotivovaní a frustrovaní

Časť spolužiakov sa radšej učí online, lebo sú frustrovaní a demotivovaní z toho, ako vyzerá výučba. „Lekári sú preťažení, keď prideme na stáž, nemajú na nás čas. Nejde tu o to, že by nechceli, ale keď majú okrem medikov na starosti aj chorých ľudí, je jasné, že uprednostnia pacientov. Veľmi intenzívne vnímame, že sme odsunutí na druhú koľaj,“ hovorí Martina.

Niekedy čakajú hodiny, či vyučujúci príde, a potom im povedia, že na nich nemajú čas. „Mali sme napríklad prísť na 8.30 h, ohlásime sa, posadia nás na chodbu a buď sa dlho nič nedeje, alebo nám dajú prezenčku a pošlú nás domov. Nehovorím, že to tak je vždy, ale je to veľmi často,“ opisuje študentka medicíny.

Frederik bol na začiatku v najväčšej študijnej skupine, v ktorej ich bolo až 18. Vyučujúci sú podľa neho často preťažení a študenti sa nedostávajú k manažovaniu pacientov. Privítal by, ak by ich bolo v krúžku menej. Teraz je ich sedem. Ideálne by bolo, ak by boli dvaja alebo traja. „Vtedy by sme mali viac času aj pri pacientoch. A mohli by nás aktívne zapájať do ich manažmentu. Tak by sme nadobudli zručnosti,“ hovorí.

Takúto veľkosť skupiny si vyskúšal v lete, keď bol na týždeň na stáži v Rakúsku. „Bolo tam viac lekárov, mali na nás čas a výučba bola kvalitnejšia,“ opisuje.

Dnes sa stáva, že k jednému pacientovi príde za deň niekoľko veľkých skupín medikov a robia mu rovnaké vyšetrenia. Väčšinou sú pacienti milí a akceptujú to, ale Frederikovi sa stalo už aj to, že vyšetrenia odmietli.

To, ako dnes vyzerá výučba, podľa neho veľmi závisí od konkrétnej nemocnice, oddelenia, ale aj od vyučujúceho.

Nezvládajú učiť ani nás

Martina má s lekármi dobré skúsenosti. Keď sa dostanú na prax, pustia ich k veciam, a keď sa pýtajú, dostávajú odpovede. Väčšinou ich krúžok, kde je ich desať, rozdelia tak, aby boli po dvoch až troch, a tak idú k pacientovi a pýtajú sa na ich ťažkosti, život pred chorobou, na ich lieky a urobia potrebné vyšetrenia. Zatiaľ sa nestretla so zlou reakciou pacienta.

„Starší ľudia sa radi porozprávajú. Personál má toho veľa, tak sú radi, keď sa o nich niekto zaujíma a hovorí s nimi.“ Ako študentka sa snaží mať čo najviac kontaktu s pacientmi, no ani v šiestom ročníku sa necíti pripravená stať sa lekárkou. Považuje to za veľkú zodpovednosť.

„Stratili sme dva roky štúdia. Bojím sa, že mi to bude chýbať,“ hovorí Martina o covidovom období. Hnevá ju, že na stážach sa neučia praktické veci, napríklad sono držala prvýkrát, až keď bola na stáži, ktorú si dobrovoľne vybavila. V škole ich to neučia. Lekári sú preťažení, a tak učia len to potrebné a na iné veci už nemajú energiu.

Aj preto nesúhlasí s tým, aby sa prijímalo viac študentov. „Kým nezvládajú učiť tieto počty, ako zvládnú vyššie?“ pýta sa Martina. Nejde však len o lekárov, ktorí na nich nemajú čas, dostatočné nie je ani prostredie, kde prebieha výučba.

„Prezliekame sa v hrozných podmienkach. Už sa nám stalo, že nesvietilo svetlo, bola tam pleseň, mali sme šatňu s toaletou, ktorá tiekla. Na umývadle chýbalo mydlo alebo boli odmontované kohútiky. Priestory v Bratislave sú veľmi zlé,“ opisuje Martina.

„V knižnici nie je dostatok kníh pre všetkých študentov, a tak si ich musíme zháňať od starších alebo si ich kupovať. Z kapacitných dôvodov je náročné vytvárať rozvrh tak, aby vyhovoval všetkým skupinám. Priestory viacerých nemocničných oddelení sú v zlom stave. Už sa nám stalo, že sme na cvičení nedostali rukavice, tak sme nemohli ísť vyšetriť pacientov,“ pridáva sa Frederik.

Päťsto študentov

Aj keď medici hovoria o veľkých skupinách a nedostatku lekárov, ktorí by sa im venovali, minister financií a zdravotníctva ponúkli fakultám, nech prijmú 500 slovenských študentov navyše. Majú nastúpiť namiesto zahraničných a vláda sľubuje, že dostanú toľko peňazí ako za cudzincov. Zahraniční študenti dnes platia za štúdium viac, ako fakulty dostávajú od štátu za tých slovenských. Také počty však zrejme fakulty nebudú schopné prijať.

„Za rozumné považujem navýšenie počtu študentov o zhruba päťdesiat, maximálne osemdesiat, s ohľadom na naše kapacitné možnosti, ale aj z pohľadu udržania kvality výučby aj kvality našich absolventov,“ hovorí dekan Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Daniel Pella.

Uznáva, že budú musieť investovať, aby ich zvládli. Napríklad do rozšírenia Centra simulátorovej a virtuálnej reality, ktoré im pomáha pri teoretickej a praktickej výučbe od minulého roka. „A aj vďaka jeho pomoci zvládame navýšenia počtu študentov realizované v minulosti,“ hovorí dekan. Ak majú prijať viac študentov, musia podľa neho dostať viac peňazí, a nielen formou „platby za študenta“.

„Realita je, že výučbu slovenských študentov prijatých navyše oproti nami plánovaným počtom v predošliých rokoch financujeme z príjmov za výučbu všeobecného a zubného lekárstva v anglickom jazyku,“ hovorí dekan. Opakované rokovania s ministerstvom zdravotníctva a školstva nepriniesli podľa neho očakávaný výsledok. „Príspevok na nových študentov bol vždy iba časovo obmedzený a zďaleka nepokrýva ich celé šesťročné štúdium,“ dodal.

Aj Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave si vie predstaviť, že by prijala viacerých študentov, ale nie sto. „Viem si predstaviť, že prijmeme zhruba 20 až 25 študentov navyše. Najviac sme sa bavili o 50 študentoch,“ povedal v rozhovore nový dekan školy Juraj Payer. Prijímanie väčšieho počtu študentov však nepovažuje za niečo, čo by reálne pomohlo slovenskému zdravotníctvu.

Lekári z nemocnice v Čadci počas tretej vlny pandémie. Foto N – Tomáš Benedikovič

Autor: Veronika Folentová

Bardejovský šachový klub v prvej trojke [📄](#)

📅 28. 11. 2022, 19:31, Zdroj: [ahoj.tv](#) [📄](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 469 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 264 Eur

408x

Doma si pripísali len druhú prehru

Stretnutia sa presunuli do HOS, foto: ilustračné

V druhej najvyššej súťaži šachisti Bardejovského šachového klubu (BŠK) vo východnej štvrtnej skupine hrajú o medailové pozície. V dvoch domácich zápasoch boli len raz úspešní, pripísali si druhú prehru. Spomienkou si pripomenuli úmrtie svojho člena a organizátora Stanislava Škerlíka (1950 - 2022).

Stretnutia hrajú v HOS-ke

Súťaž družstiev má nové miesto stretnutí. Hlavný rozhodca a člen výboru BŠK Ivan Dzuriš to vysvetlil takto: „V zasadačke HOS - ky je to pohodlnejšie a prístupnejšie. Budú tu všetky stretnutia druhej a tretej ligy družstiev. Je tu priestor aj na prípravu. V Seniorcentre na Toplianskej ulici usporiadame šachové podujatia pre mládež, najmä pre školy a jednotlivcov.“

5. kolo: Bardejov - Stropkov+Svidník 3,5: 4.5

Za BŠK svoje partie vyhrali: Ján Veselovský, Jiří Koška, Alexander Dokanev, remizoval: Peter Stariček, prehrali: Ryszard Dors, Anton Kovaľ, Peter Lihosit, Andrej Dokanev.

6. kolo: Bardejov - Sabinov 7:1

Za BŠK vyhrali: Kaľata, Veselovský, Koška, Lihosit, An. Dokanev, Al. Dokanev, remizovali: Dors, Kovaľ.

Líder Margecany, Bardejov tretí

Poradie po 6. kole: 1. Margecany 18, 2. Stropkov+Svidník 15, 3. Bardejov 12, 4. ŠK Košice 12, 5. Sp. Nová Ves 10, 6. Poprad 8, 7. **UPJŠ** 7, 9. PU Prešov 6, 10. Moldava n/B 6, 11. Gelnica 3, 12. Sabinov 3.

(17:03, J. Ščerbík)

KTO JE KTO advokáti na Slovensku [↗](#)

☐ 29. 11. 2022, Zdroj: **Denník SME - príloha**, Strana: 2, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 236 108 GRP: 5,25 OTS: 0,05 AVE: 6272 Eur

Martin Čižmárik

Partner

BADUCCI Legal, s.r.o.

Mostová 2, 811 02 Bratislava www.baducci.sk Tel.: +421(0)905 607-133 Advokát od roku: 2001 E-mail: cizmarik@baducci.sk Štúdium práva: Oblasť práva: Univerzita Komenského v Bratislave obchodné právo, energetické právo, zdravotníctvo

Juraj Gabriško

Partner

DETVAI LUDIK MALY | DLMU

Cukrová 14, 811 08 Bratislava www.dlmu.sk Tel.: +421 (0)2 5292-3628 Advokát od roku: 2010 E-mail: gabrisko@dlmulegal.com Štúdium práva: Univerzita Komenského v Bratislave Oblasť práva: nehnuteľnosti, obchodné právo, energetika, IT, sporová agenda, zdravotníctvo, doprava

Soňa Hanková

Partner

CMS Slovakia

Staromestská 3, 811 03 Bratislava www.cms.law Tel.: +421 (0)2 3214-1414 Advokátka od roku: 2005 E-mail: sona.hankova@cms-rrh.com Štúdium práva: Univerzita Komenského v Bratislave Oblasť práva: transakcie s nehnuteľnosťami, fúzie a akvizície, podnikové reorganizácie, pracovno-právne poradenstvo

Jaroslav Havel

Managing partner

HAVEL & PARTNERS s.r.o.

Centrum Zuckerman, Žižkova 7803/9, 811 02 Bratislava www.havelpartners.sk Tel.: +421(0)2 3211-3900 Advokát od roku: 1999 E-mail: jaroslav.havel@havelpartners.sk Štúdium práva: Univerzita Karlova Oblasť práva: M&A, obchodné právo, reštrukturalizácie a insolvenčné, bankovníctvo, nehnuteľnosti, verejný sektor

Branislav Jablonka

Partner

BAJO LEGAL, s.r.o.

Landererova 8, 811 09 Bratislava www.bajolegal.sk Tel.: +421 (0)2 4364-0500 Advokát od roku: 2006 E-mail: branislav.jablonka@bajolegal.sk Štúdium práva: Univerzita Komenského v Bratislave Oblasť práva: zmenkové právo, obchodné právo, sporová agenda daňové právo, rodinné podnikanie Managing partner

KAIFER advokátska kancelária s.r.o.

Fibichova 11, 040 01 Košice www.kaifer.sk Tel.: +421 (0)903 727-427 Advokát od roku: 2007 E-mail: info@kaifer.sk Štúdium práva: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Oblasť práva: daňové právo, pracovné právo, nehnuteľnosti, rodinné právo, obchodné právo

SP

Martin Kluch

Partner

HKV Law Firm s.r.o.

Poštová 3, 811 06 Bratislava www.hkv.sk Tel.: +421 (0)2 5441-0160 Advokát od roku: 2004 E-mail: mkluch@hkv.sk Štúdium práva: Univerzita P.J. Šafárika, Košice; Sapienza – Università di Roma Oblasť práva: nehnuteľnosti, M&A, pracovné právo, obchodné právo, energetika, verejné obstarávanie & štátna pomoc, sporová agenda

SP 022093/003

Jakub Malý

Partner

DETVAI LUDIK MALY | DLMU

Cukrová 14, 813 39 Bratislava www.dlmu.sk Tel.: +421 (0)2 5292-3628 Advokát od roku: 2014 E-mail: maly@dlmulegal.com Štúdium práva: Univerzita Komenského v Bratislave Oblasť práva: bankovníctvo a financie, fúzie a akvizície, poisťovníctvo, nehnuteľnosti, zamestnanecké akcie/plány

SP 022155/007

Lukáš Michálik

Partner

HKV Law Firm s.r.o.

Poštová 3, 811 06 Bratislava www.hkv.sk Tel.: +421 (0)2 5441-0160 Advokát od roku: 2014 E-mail: lmichalik@hkv.sk Štúdium práva: Univerzita Karlova, Berkeley Law Oblasť práva: tradičné M&A, bankovníctvo & financovanie, železnice, letectvo, komerčné prenájmy, súťažné právo

SP 022093/002

Jaroslav Ružička

Managing partner

RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o.

Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava www.r-p.sk Tel.: +421 (0)2 3233-3441 Advokát od roku: 1992 E-mail: jaroslav.ruzicka@r-p.sk Štúdium práva: Univerzita Komenského v Bratislave Oblasť práva: nehnuteľnosti a infraštruktúra, stavebníctvo a PPP, právo obchodných spoločností

ADAM GYÖRI: OČARILA MA CHIRURGIA [📄](#)

📅 29. 11. 2022, Zdroj: **Zvolensko-Podpolianske noviny**, Strana: 5, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Lubica Mojžišova**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**
Dosah: 203 116 GRP: 4,51 OTS: 0,05 AVE: 757 Eur

Ako dieťa chcel byť zverolekárom.

Lekárom sa síce stal, ale nie veterinárnym. Medicínu si vybral, hoci v rodine lekára nemali.

Hoci je chirurgia náročná, Adam Györi by ju za inú prácu nemenil.

Len zhodou okolností sa dostal do zvolenskej nemocnice a svoje rozhodnutie neľutuje.

Hovorí, že už v prvom ročníku na gymnáziu vedel, že to bude medicína, nič iné si nepripúšťal.

„Počas štúdia sme absolvovali letné praxe v nemocniciach, kde sme si vedeli urobiť najlepší obraz, ako to mimo školy funguje,“ spomína.

„Zoznámili sme sa so všetkými odbormi. Mňa od začiatku očarila chirurgia, v ktorej sa musí adekvátne spojiť manuálna zručnosť s vedomosťami,“ vysvetľuje.

Okrem toho počas štúdia pracoval ako sanitár v nočných službách v nemocnici na internom centrálnom prijímacom oddelení. „Bola to užitočná skúsenosť, pri ktorej som zistil, že internistické odbory nie sú stvorené pre mňa,“ dodáva.

Rozhodujúci bol dobrý kolektív

Počas štúdia absolvoval aj výmenný pobyt v nemocnici v Srbsku, kde sa dostal k základným chirurgickým zákrokom.

„Po škole som sa na návrh známeho zamestnal na chirurgickom oddelení vo Zvolene. Presvedčila ma hlavne informácia o dobrom kolektíve,“ priznáva.

Prvým operačným zákrokom, ktorý robil, bolo pravdepodobne odstránenie osteosyntetického materiálu po zlomenine.

„Chirurg si viac zapamätá a cení operácie typu prvý žlčník alebo slepé črevo,“ zdôvodňuje matnú spomienku na prvý zákrok mladý lekár.

S úprimnosťou dodáva, že jeho prvý deň v práci bola doslova šoková terapia, a to aj z dôvodu, že práve prichádzalo k zmene vo vedení chirurgického oddelenia.

„Postupne som sa však zorientoval, spoznal oddelenie a pracovné postupy. Mladý lekár je po škole viacmenej stratený v nemocnici, kvantum nových informácií sa naňho valí z každej strany. Ako humorne, ale trefne poznamenal jeden z mojich mentorov – ukážte mu, kde sú toalety, to mu bude na prvý týždeň stačiť.“

Aj v gastroenterologickej ambulancii

Pracovný čas mu v nemocnici začína o siedmej, často prichádza do práce aj skôr. Ráno začína vizitou pacientov na oddelení, nasleduje ranné sedenie s kolegami a potom príde na rad primárska vizita.

„Najčastejšie nás naháňajú z operačnej sály, aby sa včas začal operačný program.“

Pomedzi operácie robíme ošetrovanie a prevazy pacientov a, samozrejme, aj nudné, ale nevyhnutné papierovačky.“

Každú stredu Adam Györi ordinuje v gastroenterologickej ambulancii, kde robí endoskopie akútnym pacientom z oddelenia nemocnice aj objednaným pacientom. Koľko ľudí už mal pod skalpelom, nevie. „Netuším, nikdy som to nepočítal.“

Atestáciu z chirurgie absolvoval na svojej alma mater, na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, a následne sa v praxi zameril na operácie v oblasti brušnej dutiny.

Uprednostňuje laparoskopiu

„Najčastejšie operujem žlčníky, tiež sú to brušné aj slabínové prietrže a operácie na gastrointestinálnom trakte. Kým je to možné, uprednostňujem laparoskopické operačné zákroky, z čoho benefituje hlavne pacient,“ opisuje.

Každá operácia je podľa neho výzva, keďže každý človek je jedinečný s rôznymi anatomickými variáciami.

„Najnáročnejšie sú urgentné operácie pre náhle brušné príhody alebo poranenia brušných orgánov pri úrazoch. Je to náročná práca, ale nemenil by som, neviem si predstaviť, že by som mal inú prácu. Je príjemné vidieť výsledok svojej práce, keď sme s celým tímom

chirurgického oddelenia dokázali pomôcť pacientom,“ priznáva.

Finty na úspešné zvládnutie operácie podľa neho neexistujú. „Pre chirurga sú dôležité skúsenosti a vedomosti nadobudnuté rokmi praxe. Tento proces sa nedá urýchliť ani preskočiť, len postupovať s vedomím, že sa každý deň dá naučiť niečo nové,“ konštatuje mladý lekár.

Chirurg zvolenskej nemocnice Adam Györi. foto: Martina Pavliková

Najnáročnejšie sú urgentné operácie pre náhle brušné príhody alebo poranenia brušných orgánov pri úrazoch. Je to náročná práca, ale nemenil by som. Je príjemné vidieť výsledok svojej práce, keď sme spoločne s celým tímom dokázali pomôcť pacientom.

ADAM GYÖRI, LEKÁR

Autor: Lubica Mojžišová

Medici neveria, že školy zvládnu viac študentov ☒

☐ 29. 11. 2022, Zdroj: **Denník N**, Strana: 3, Vydavateľ: **N Press, s.r.o.**, Autor: **Veronika Foltentová**, Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Dosah: 13 000 GRP: 0,29 OTS: 0,00 AVE: 1842 Eur

Študenti medicíny sú smutní z toho, ako vyzerá výučba. Pýtajú sa, prečo chce štát viac študentov, keď školy nezvládajú ani ich

Jedným z krokov vlády na zlepšenie situácie v nemocniciach má byť aj prijatie väčšieho počtu slovenských študentov na úkor tých zo zahraničia. Medici však upozorňujú, že už dnes je ich výučba nedostatočná. Lekári na nich majú málo času, študenti na nich často čakajú, prípadne na ich cvičenia ani neprídu.

Denník N hovoril s Martinou a Frederikom – medikmi, ktorí chcú ostať pracovať v slovenských nemocniciach. Martina je šiestačka na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. „Rada by som pracovala v nemocnici, ideálne v nejakej, ktorá poskytuje starostlivosť na európskej úrovni,“ hovorí.

CHCÚ, ABY SA IM VIAC VENOVALI

Frederik je študent piateho ročníka na Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Od začiatku akademického roka dostal štipendium od siete súkromných nemocníc.

Ak by mohol na štúdiu zmeniť jednu vec, chcel by kvalitnejšiu výučbu na cvičeniach a to, aby sa im vyučujúci viac venovali. Lepšie by bolo, ak by lekári v čase cvičení či stáží nemuseli riešiť pacientov a chod oddelenia, ale mohli by sa venovať predovšetkým vzdelávaniu študentov.

Martinu prekvapili už prijímačky. Na Lekársku fakultu sa dostala až na štvrtýkrát a vysvetľuje to tak, že sa nevie „bifliť naspamäť“. Keď už sa na školu dostala, nečakala, že v prvých ročníkoch bude štúdium také teoretické.

Predtým študovala ošetrovateľstvo a dva roky chodila do nemocníc. Keď prišla na lekársku fakultu, na hodinách kreslili bunku a počítali príklady z chémie. „Necítila som sa ako na lekárskej fakulte, ale ako na nadstavbe gymnázia,“ hovorí.

Zlepšilo sa to v treťom ročníku, ktorý je zlomový, lebo študenti začínajú chodiť na praktickú výučbu do nemocníc. „Ale prišiel covid, a to bola katastrofa,“ hovorí Martina. Ich škola sa zatvorila ako prvá, nemali výučbu, ani kontakt s pacientmi.

„Veľa vyučujúcich si zvyklo na dištančnú formu a sami sa teraz pýtajú, či chceme mať seminár online,“ opisuje Martina. Mnohí jej spolužiaci sú s tým spokojní. „Mne to nevyhovuje vôbec, ale prehlasujú ma.“

DEMOTIVOVANÍ A FRUSTROVANÍ

Časť spolužiakov sa radšej učí online, lebo sú frustrovaní z toho, ako vyzerá výučba. „Lekári sú preťažení, keď prideme na stáž, nemajú na nás čas. Nie je to o tom, že by nechceli, ale keď majú okrem medikov na starosti aj chorých ľudí, je jasné, že uprednostnia pacientov,“ hovorí Martina.

Niekedy čakajú hodiny, či vyučujúci príde, a potom im povedia, že na nich nemajú čas. „Mali sme napríklad prísť na 8:30, ohlásime sa, posadia nás na chodbu a buď sa dlho nič nedeje, alebo nám dajú prezenčku a pošlú nás domov. Nehovorím, že to tak je vždy, ale je to veľmi často,“ opisuje študentka medicíny.

Frederik bol na začiatku v najväčšej študijnej skupine, v ktorej ich bolo až 18. Vyučujúci sú podľa neho často preťažení a študenti sa nedostávajú k manažovaniu pacientov. Privítal by, ak by ich bolo v krúžku menej. Teraz je ich sedem. Ideálne by bolo, ak by boli dvaja alebo traja.

Takúto veľkosť skupiny si vyskúšal v lete, keď bol na týždeň na stáži v Rakúsku. „Bolo tam viac lekárov, mali na nás čas a výučba bola kvalitnejšia,“ opisuje.

Dnes sa stáva, že k jednému pacientovi príde za deň niekoľko veľkých skupín medikov a robia mu rovnaké vyšetrenia. Väčšinou sú pacienti milí a akceptujú to, ale Frederikovi sa stalo už aj to, že vyšetrenia odmietli.

NEZVLÁDAJÚ ANI NÁS

Martina má s lekármi dobré skúsenosti. Keď sa dostanú na prax, pustia ich k veciam, a keď sa pýtajú, dostávajú odpovede. Väčšinou ich krúžok, kde je ich desať, rozdelia tak, aby boli po dvoch až troch, a tak idú k pacientovi a pýtajú sa na ich ťažkosti, život pred chorobou, na ich lieky a urobia potrebné vyšetrenia. Zatiaľ sa nestretla so zlou reakciou pacienta.

„Starší ľudia sa radi porozprávajú. Personál má toho veľa, tak sú radi, keď sa o nich niekto zaujíma a hovorí s nimi.“ Ako študentka sa snaží mať čo najviac kontaktu s pacientmi, no ani v šiestom ročníku sa necíti pripravená stať sa lekárkou. Považuje to za veľkú

zodpovednosť.

„Stratili sme dva roky štúdia. Bojím sa, že mi to bude chýbať,“ hovorí Martina o covidovom období. Hnevá ju, že na stážach sa neučia praktické veci, napríklad sono držala prvýkrát, až keď bola na stáži, ktorú si dobrovoľne vybavila. V škole ich to neučia. Lekári sú preťažení, a tak učia len to potrebné a na iné veci už nemajú energiu.

Aj preto nesúhlasí s tým, aby sa prijímalo viac študentov. „Kým nezvládajú učiť tieto počty, ako zvládnu vyššie?“ pýta sa Martina. Nejde však len o lekárov, ktorí na nich nemajú čas, dostatočné nie je ani prostredie, kde prebieha výučba.

„Prezliekame sa v hrozných podmienkach. Už sa nám stalo, že nesvietilo svetlo, bola tam pleseň, mali sme šatňu s toaletou, ktorá tiekla. Na umývadle chýbalo mydlo alebo boli odmontované kohútiky. Priestory v Bratislave sú veľmi zlé,“ opisuje Martina.

„V knižnici nie je dostatok kníh pre všetkých študentov, a tak si ich musíme zháňať od starších alebo si ich kupovať. Z kapacitných dôvodov je náročné vytvárať rozvrh tak, aby vyhovoval všetkým skupinám. Priestory viacerých nemocničných oddelení sú v zlom stave. Už sa nám stalo, že sme na cvičení nedostali rukavice, tak sme nemohli ísť vyšetriť pacientov,“ pridáva sa Frederik.

PÄŤSTO ŠTUDENTOV

Aj keď medici hovoria o veľkých skupinách a nedostatku lekárov, ktorí by sa im venovali, minister financií a zdravotníctva ponúkli fakultám, nech prijímú 500 slovenských študentov navyše. Majú nastúpiť namiesto zahraničných a vláda sľubuje, že dostanú toľko peňazí ako za cudzincov. Zahraniční študenti dnes platia za štúdium viac, ako fakulty dostávajú od štátu za tých slovenských. Také počty však zrejme fakulty nebudú schopné prijať.

„Za rozumné považujem navýšenie počtu študentov o zhruba päťdesiat, maximálne osemdesiat, s ohľadom na naše kapacitné možnosti, ale aj z pohľadu udržania kvality výučby, aj kvality našich absolventov,“ hovorí dekan Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Daniel Pella.

Uznáva, že budú musieť investovať, aby ich zvládli.

Aj Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave si vie predstaviť, že by prijala viacerých študentov, ale nie sto. „Viem si predstaviť, že prijímeme zhruba 20 až 25 študentov navyše. Najviac sme sa bavili o 50 študentoch,“ povedal v rozhovore nový dekan školy Juraj Payer. Prijímanie väčšieho počtu študentov však nepovažuje za niečo, čo by reálne pomohlo slovenskému zdravotníctvu.

Už sa nám stalo, že nesvietilo svetlo, bola tam pleseň, mali sme šatňu s toaletou, ktorá tiekla. Priestory v Bratislave sú veľmi zlé.

Martina

študentka medicíny

Autor: VERONIKA FOLENTOVÁ